

Áningarstaðir og örugg vegútskot á Suðausturlandi

með áherslu á náttúrufar og myndrænt svipmót

Snævarr Guðmundsson

Mynd: Kristín Hermannsdóttir

Yfirlit erindis

- Verkefnið og aðdragandi
- Vettvangssvæði : Hringvegurinn á Suðausturlandi
- Fyrirmyndir : Útivistar- og útsýnisvegir í Evrópu
- Tillögur að áningarstöðum

Um verkefnið

Styrkumsækjandi í Rannsóknasjóð Vegagerðarinnar 2015:

Náttúrustofa Suðausturlands

Ætlunin að draga að borðinu sérfræðinga úr nokkrum áttum og koma með

- Tillögur að 10 áningastöðum til framtíðar
 - Til viðbótar þeim 31 sem nú þegar hafa verið sett upp í umdæmi Vegagerðarinnar á Höfn í Hornafirði
- Áherslutengingu (þema-) á þeim

Aðkoma eftirtalinna samstarfsaðila

- Náttúrustofa Suðausturlands, Snævarr Guðmundsson, Kristín Hermannsdóttir
- Vegagerðin: Reynir Gunnarsson, rekstrarstjóri á Höfn í Hornafirði
- Lögregluumdæmi Suðurlands: Jón Garðar Bjarnason, Grétar M. Þorkelsson
- Vatnajökulspjóðgarður: Helga Árnadóttir, Þórhildur Magnúsdóttir
- Mannvit: Hörður Bjarnasson, Þorsteinn R. Hermannsson

Um verkefnið

s – Suðau
– Slysahæ
taka ljósm
r, fjöll og lón.
r, t. d. hestar,

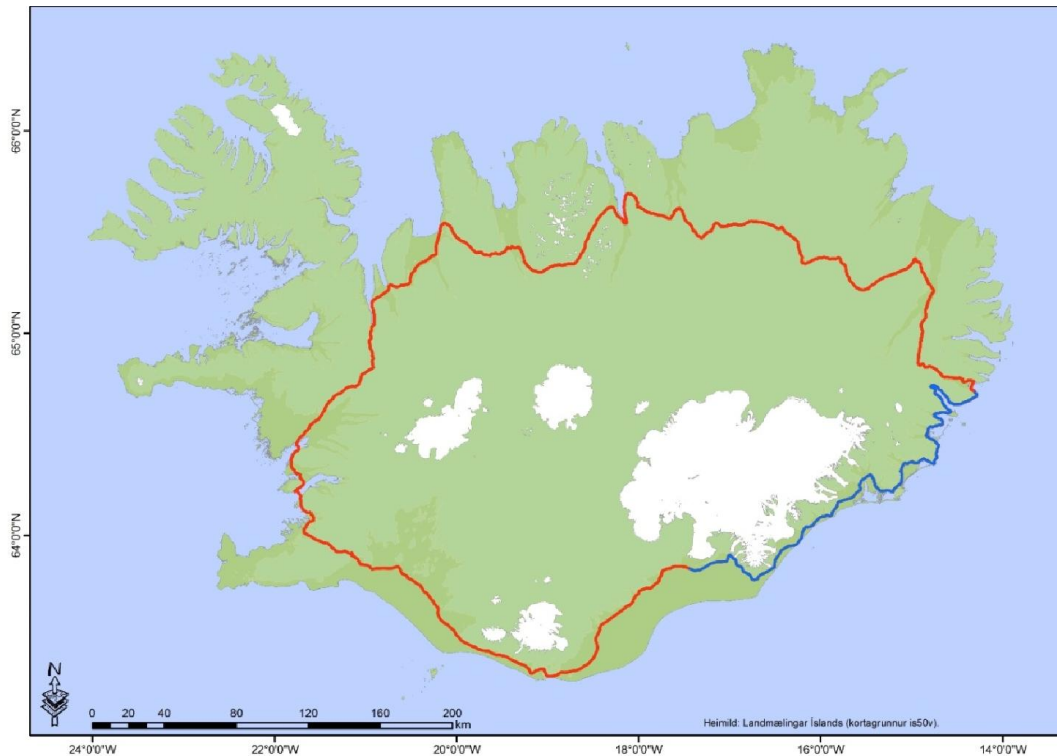
Um verkefnið

- Aðdragandi
 - Umferð aukist á þjóðvegum landsins – Suðausturland
 - Fleiri erlendir ferðamenn á vegum – Slysahætta
 - Ferðamenn stoppa víða til þess að taka ljósmyndir
 - 1) Fastir staðir: áhugavert útsýni, t. d. jöklar, fjöll og lón.
 - 2) Tækifærisstaðir: sjálfkrafa án yfirvegunar, t. d. hestar, hreindýr, fuglar, regnbogi...
- Markmið
 - Tillögur að áfangastöðum eða útskotum við hringveginn m.t.t. náttúrufars og myndræns svipmóts
 - Tillaga að áherslutengingu (þema-) áningastaða í umdæmi Vegagerðarinnar á Höfn
 - Tillögur að bættum upplýsingum á skiltum
 - Til að lengja viðdvöl á áhugaverðum svæðum
 - Draga úr umferðarhættu
 - Ímynd hringvegsins (á Suðausturlandi a.m.k.) sem aðdráttarafl fyrir ferðamenn sé skýrari
 - Sinna betur grunnþörfum vegfarenda sem þekkja ekki til

Þarfir vegfarenda

- Tímaáætlun og vegalengd í áfangastað
 - Áætlun frá A til B standist – Vegmerkingar, skilti með vegalengdum
 - Endastaður sé merktur á skiltum – Á réttri leið
- Öryggi
 - Umferðaröryggi – góðir vegir, skýrar vegmerkingar, snjómokstur
- Þjónusta:
 - Eldsneyti
 - Áning – kaffi/matur
 - Salerni
 - Gisting
 - Viðgerðaþjónusta
 - Aðgengi að upplýsingum – um veg (ófærð, hálka, þoka) og ...afþreyingu

Hringvegurinn

Ýmis hlutverk

- Stofnvegur – almenningssamgöngur milli staða
- Flutningsæð – vöruflutningar
- Ferðamannavegur

Hefur þróast í þá átt að vera aðdráttarafli fyrir ferðamenn.

- Aragrúi sjónarhorna við veginn
- Fjöldi annarra á hliðarvegum

Mætti skilgreina sem útsýnisveg (scenic)

Sérkenni á vettvangssvæði

Hringvegurinn á Suðausturlandi

- 1) Auðkenni íslenskrar náttúru, hraunbreiður, svartir sandar, eldfjöll, jöklar o. fl.
- 2) Jarðsögulega áhugavert svæði; vegur liggur gegnum virkt svæði til rofnustu hluta landsins
- 3) Myndrænt landslag við fjölbreytt birtuskilyrði (og norðurljós) við hringveginn eða skammt frá
- 4) Menning og búskapur samtvinnuð áhrifum náttúrunnar (gos, jökulhlaup o. þ. h.)
- 5) Áhrif jöklabreytinga síðustu alda á land, lífsviðurværi og samgöngur
- 6) Lífríkið – fuglar, hreindýr, flækingsfuglar og – fiðrildi

Áfangastaðir í grennd (nær og fjær)

- 1) Vatnajökulspjóðgarður
- 2) Lakagígar
- 3) Skaftafell
- 4) Jökulsárlón
- 5) Lónsöræfi
- 6) Lón við suðausturjöklana, Horn og Stokksnes o. fl

Fyrir vikið heimsækir fjöldi ferðamanna svæðið ár hvert. Vaxandi hlutfall þeirra ferðast á eigin vegum.

Fyrirmyndir

- Þýskaland: *Die Romantische Strasse*
- Austurríki: *The Grossglockner High Alpine Road*

Fyrirmyndir

- Þýskaland: *Die Romantische Strasse*
- Austurríki: *The Grossglockner High Alpine Road*
- Spánn: *Sierra de las Nieves*
- Frakkland: *Verdon gorge – French Alps tourist route*

2.11.2015

Mynd fengin af: <http://parcduverdon.fr/> Mynd fengin af: <https://upload.wikimedia.org/>

Mynd: <http://blog.alexbuie.com/>

Mynd: <http://www.fotocommunity.fr>

Fyrirmyndir

- Þýskaland: *Die Romantische Strasse*
- Austurríki: *The Grossglockner High Alpine Road*
- Spánn: *Sierra de las Nieves*
- Frakkland: *Verdon gorge – French Alps tourist route*
- Noregur: *National Tourist routes*

Mynd fengin af: <http://dailyscandinavian.com/>

Mynd fengin af: <http://www.detail-online.com/>

Fyrirmyndir

- Miðlun upplýsinga á skiltum í Evrópu

Myndir: Sigríður G. Björgvinsdóttir

Áningastaðir á Suðausturlandi

Vegagerðin:

“Áningarstaðir eru settir við þjóðvegi landsins í tvennum tilgangi.”

- Annars vegar eru þeir staðir þar sem vegfarendur geta áð um stund, áður en förinni en haldið lengra, þar eru umferðaröryggissjónarmið höfð að leiðarljósi.
- Hins vegar er þeim fundinn staður þar sem umhverfi og/eða útsýni bjóða upp á fallett umhverfi til að vegfarendur geti notið þess sem fyrir augu ber.

Áningarstöðum er skipt upp í flokka eftir þeirri aðstöðu sem boðið er upp á á hverjum stað. Á hinum stærri hafa verið sett upp upplýsingaskilti, þar sem vegfarendum er bent á áhugaverði staði í nágrenninu og sagt frá því helsta sem fyrir augu ber.

Heimild: <http://www.vegagerdin.is/vegakerfid/aningastadir>

Áningarstaðir

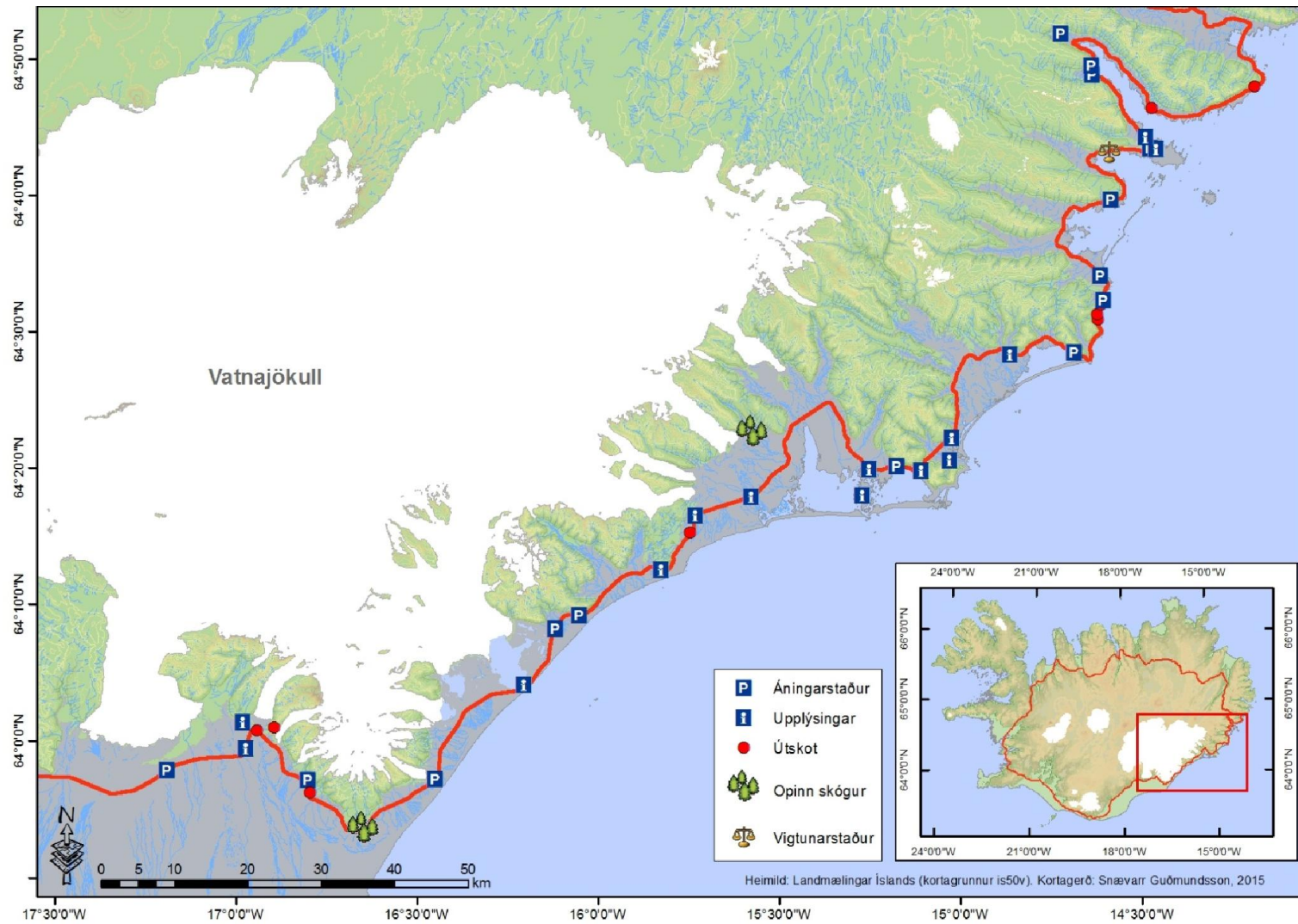
- Útskot
Einfalt útskot frá vegi með stæði fyrir einn eða fleiri bíla.
- Áningarstaðir (Vegagerðin)
Bílastæði, bekkir og borð.
- Áningarstaðir (Vegagerðin)
Bílastæði, upplýsingaskilti,
- Áningarstaðir (bensínstöðvar)
Eldsneyti, bílastæði, upplýsingaskilti, pylsa og kók

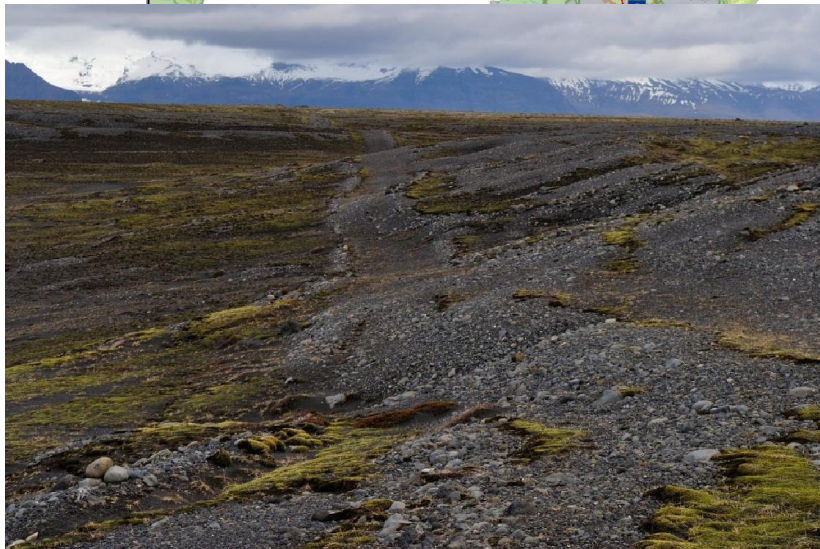
Áningarstaðir (Evrópa)

- **Útskot**
Einfalt útskot frá vegi með stæði fyrir einn eða fleiri bíla.
- **Salernissvæði**
Að- og fráreinar. Bílastæði. Salernishús.
- **Áningarstaðir**
Að- og fráreinar. Bílastæði, almennir og flutningabílar aðskildir. Upplýsingar og verslun.
- **Þjónustusvæði**
Að- og fráreinar. Bílastæði, almennir og flutningabílar aðskildir. Upplýsingar, eldsneyti, verslun ýmis þjónusta, t. d. vegahótel, mötuneyti o. þ. h.
- **Gestamiðstöðvar (USA)**
Stórir áningarstaðir nærri fylkismörkum, mönnum móttaka, smásöfn, minjagripaverslun o. fl.

Áningastaðir á Suðausturlandi

Öræfi

2.11.2015

17

Mýrar – Lón

2.11.2015

18

Austfirðir – suður

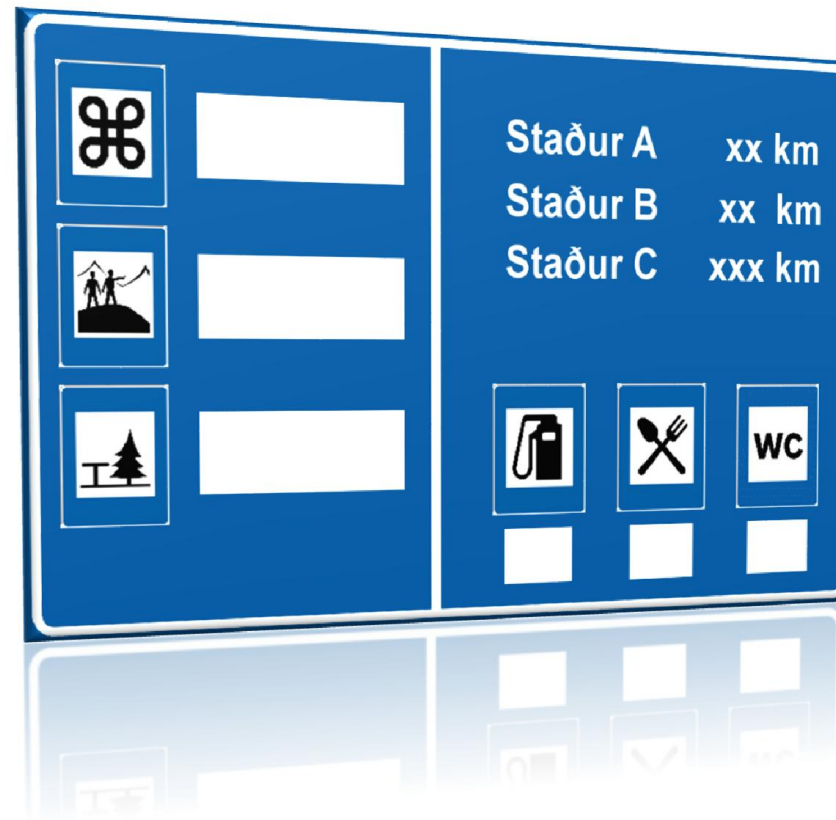

2.11.2015

19

Áherslutengd upplýsingaskilti

- Næsti áningarstaður, útsýnisstaður o.s.frv. .
- Næsta eldsneytissala, salerni...
- Og hve langt er í næstu staði...

Salerni

